

6-Mercaptopurine (Purinethol®)

bij de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa

HET VAN WEEL-BETHESDA ZIEKENHUIS IS ONDERDEEL VAN

CURAMARE
zorg met hart en ziel

Uw behandelend arts en/of verpleegkundige heeft met u gesproken over het gebruik van 6-Mercaptopurine (Purinethol®). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van Purinethol en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen. Deze folder is echter géén vervanging van de bijsluiter. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u daarmee bij uw behandelend arts of verpleegkundige terecht.

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziektes voor kunnen doen. Medicijnen kunnen de darmontstekingen onderdrukken, maar ze kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met medicijnen kunnen de ontstekingen en daarmee de klachten weer terugkomen.

Werking

Uw behandelend arts schrijft meestal 6-Mercaptopurine voor wanneer andere medicijnen niet of onvoldoende hebben geholpen of wanneer het niet lukt om langdurig Prednisongebruik af te bouwen. 6-Mercaptopurine behoort tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Bij inflammatoire darmziekten wordt Azathioprine (Imuran) vaak als eerste afweeronderdrukkend medicijn ingezet, maar circa 10 tot 20% van de patiënten kan dit middel niet goed verdragen. Als vervanger kan 6-Mercaptopurine worden voorgeschreven. Soms wordt ook direct 6-Mercaptopurine gestart. Door het gebruik van 6-Mercaptopurine wordt de zogenoemde ‘overactieve afweer’ onderdrukt en daarmee de activiteit van de chronische darmontsteking. In hoge dosering is 6-Mercaptopurine een cytostaticum omdat het de groei van cellen remt en snelgroeiende, woekerende cellen doodt. De dosering van 6-Mercaptopurine is bij de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa echter veel lager dan bij de behandeling van kwaadaardige aandoeningen. Hierdoor zullen de bijverschijnselen ook minder vaak voorkomen en milder van aard zijn. Dit is belangrijk om te weten, daar het mogelijk is dat de bijsluiter die u van uw apotheek krijgt, gericht is op mensen met kwaadaardige aandoeningen.
6-Mercaptopurine moet veelal 2 tot 3 maanden gebruikt worden voordat het effect merkbaar is. Daarom gaat u wellicht in eerste instantie door met de medicatie die u al gebruikt. Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert en er geen bijwerkingen optreden, kan 6-Mercaptopurine langdurig gebruikt worden.

Voorzorgsmaatregelen

Aangezien 6-Mercaptopurine schadelijk kan zijn voor de leverfunctie en voor de aanmaak van de bloedlichaampjes, zal voor aanvang van de therapie bloed bij u afgenomen worden om uw leverfunctie en de aanmaak van bloedlichaampjes te controleren. Tijdens de therapie wordt uw bloed regelmatig gecontroleerd.

Gebruik

Doseringen

De dosis is onder andere afhankelijk van uw lichaamsgewicht en verschilt per persoon. Gebruik altijd de dosering die uw arts u heeft voorgeschreven.

Wanneer?

U gebruikt 6-Mercaptopurine in tabletvorm. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel, water of melk. Wanneer u halve tabletten per dag moet gebruiken, breek de tabletten dan niet door, maar halveer ze bij voorkeur met een door de arts voorgeschreven tablettensplitser. Het is belangrijk dat u de tabletten niet kauwt, maar heel doorslikt. 6-Mercaptopurine dient u tijdens of direct na de maaltijd in te nemen. Als u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip nog dezelfde dag in. Als u er de volgende dag achter komt dat u ze vergeten bent, neemt u ze dan niet alsnog in. U neemt dan gewoon uw medicijnen in zoals u gewend bent. Indien u misselijk wordt van de 6-Mercaptopurine adviseren wij u de tabletten over de dag te verdelen of 's avonds voor het slapen gaan in te nemen.

Bijwerkingen

Over het algemeen wordt 6-Mercaptopurine goed verdragen. De meeste bijwerkingen treden op in de eerste weken na het starten. U kunt in deze periode last krijgen van een verminderde eetlust, misselijkheid, braken of diarree. Meestal verdwijnen deze klachten binnen 2 tot 3 weken.

Enkele weken of maanden na de start met het gebruik van 6-Mercaptopurine kunt u last krijgen van:

- Infecties zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit wordt veroorzaakt door het remmende effect van het geneesmiddel op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt. Hierdoor kan een storing in de aanmaak van witte bloedcellen optreden.
- Spontane blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes door het gebruik van 6-Mercaptopurine.
- Leverfunctiestoornissen. Deze stoornissen onder andere een gele verkleuring van het oogwit of van de huid veroorzaken.

- Buikklachten die u niet in verband kan brengen met de ziekte van Crohn of Colitis ulcerosa. In zeldzame gevallen treedt namelijk, in het bijzonder in het begin van de behandeling, een alvleesklierontsteking (pancreatitis) op.

Mocht u last krijgen van bijwerkingen, of van koorts, koude rillingen, gele huid, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neemt u dan contact op met uw arts of verpleegkundige. Neem buiten kantooruren contact op met de (dienstdoende) huisarts of de dienstdoende maag-, darm-en leverarts. Omdat 6-Mercaptopurine de afweer vermindert, bent u meer vatbaar voor infecties. Vermijd daarom intiem contact met mensen die een infectie (bijv. griep) doormaken.

Interacties met andere geneesmiddelen

Als u naast 6-mercaptopurine ook urinezuurverlagende middelen gebruikt als Zyloric en Allopurinol, vragen wij u uw arts hiervan op de hoogte te stellen. Gebruikt u bloedverdunners, meld het gebruik van 6-Mercaptopurine dan aan de trombosedienst.

Interactie met andere stoffen

Wees voorzichtig met alcohol. Alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met 6-Mercaptopurine.

Vaccinaties

Meld altijd aan de arts dat u 6-Mercaptopurine gebruikt. 6-Mercaptopurine kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moeten vermeden worden tijdens het gebruik van 6-Mercaptopurine. Overleg met uw apotheker of arts indien u moet worden gevaccineerd. De griepvaccinatie wordt bij het gebruik van Purinethol aangeraden.

Vruchtbaarheid

Geneesmiddelenonderzoek naar het gebruik van 6-Mercaptopurine heeft geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen aangetoond. Overleg als u een zwangerschapswens heeft met uw behandelend arts over uw medicatie.

Zwangerschap

Vaak is het nodig om tijdens de zwangerschap met 6-Mercaptopurine door te gaan bij de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa. Een opvlamming van de ziekte wordt namelijk schadelijker geacht voor moeder en kind dan de behandeling met 6-Mercaptopurine.

Borstvoeding

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de veiligheid van 6-Mercaptopurine bij het geven van borstvoeding. Hoewel 6-Mercaptopuine maar in kleine hoeveelheden in de moedermelk komt wordt het gebruik tijdens de borstvoedingsperiode afgeraden.

Te nemen maatregelen

6-Mercaptopurine is onder andere geregistreerd voor de behandeling van leukemie. Vandaar dat u in de bijsluiter strenge hygiënische adviezen aantreft. In de (veel lagere) dosering waarin 6-mercaptopurine wordt gebruikt bij de behandeling van de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa volstaat u met normale hygiëne.

Zonlicht en uv-straling

Patiënten die 6-Mercaptopurine gebruiken, kunnen een verhoogd risico lopen op huidproblemen, waaronder huidkanker. Vermijd daarom als u 6-Mercaptopurine gebruikt een te grote blootstelling aan zonlicht en uv-straling. Gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor. Wij raden het gebruik van een zonnebank sterk af.

Telefonisch spreekuur en mailadres

De Verpleegkundig Specialist-MDL heeft een telefonisch spreekuur op maandag, dinsdag- en donderdagochtend van 09.00- 10.00 uur.

T 0187 60 74 09
E mdlpolikliniek@vanweelbethesda.nl

Aanwezigheid Verpleegkundig Specialist MDL en maken van een afspraak

De Verpleegkundig Specialist -MDL is iedere week aanwezig op dinsdag en donderdag. Daarnaast in de oneven week op maandag en de even week op vrijdag. Het spreekuur vindt plaats in Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis te Dirksland. Voor het maken van een afspraak kunt u contact opnemen met het afsprakenbureau. Het afsprakenbureau is op werkdagen bereikbaar van 8.00 tot 16.30 uur.
T 0187 60 23 55

Meer informatie

Op onderstaande websites vindt u betrouwbare informatie over MDL-aandoeningen:
www.mlds.nl
www.crohn-Colitis.nl

U kunt ook vragen stellen via de 'BeterDichtbij app'. Meer informatie vindt u via onze website onder tabblad 'ik kom voor een behandeling/beterdichtbij'.

Copyright

Deze folder is tot stand gekomen door samenwerkende IBD verpleegkundigen en MDL artsen binnen respectievelijk het N-ICC en het ICC. De folder is ontwikkeld conform N-ICC richtlijnen om uniformiteit binnen de voorlichting ten aanzien van IBD patiënten in Nederlandse zorginstellingen na te streven. Uitgave november 2014.

NURSES INITIATIVE ON CROHN AND COLITIS

Vergoeding ziekenhuiszorg

Niet alle ziekenhuiszorg wordt vergoed door uw zorgverzekeraar. Ook betaalt u altijd de hoogte van uw eigen risico. Vraag vooraf bij uw zorgverzekeraar na of uw bezoek en/of behandeling in het ziekenhuis wordt vergoed. Meer informatie vindt u op onze website onder 'kosten en vergoedingen' en op www.dezorgnota.nl.

VAN WEEL-BETHESDA
ziekenhuis

Stationsweg 22
3247 BW Dirksland
www.vanweelbethesda.nl

Telefoon algemeen	0187 60 73 00
Telefoon afsprakenbureau	0187 60 23 55
Telefoon afsprakenbureau röntgen	0187 60 74 99

Polikliniek Dirksland

Ingang Secretarieweg

Telefoon afsprakenbureau	0187 60 23 55
Telefoon afsprakenbureau röntgen	0187 60 74 99

Polikliniek Hellevoetsluis

Vliet 4
3224 HE Hellevoetsluis

Telefoon afsprakenbureau	0187 60 23 55
Telefoon afsprakenbureau röntgen	0187 60 74 99

Polikliniek Brielle

Amer 21
3232 HA Brielle

Telefoon afsprakenbureau	0187 60 23 55
Telefoon afsprakenbureau röntgen	0187 60 74 99

Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis levert excellente basiszorg aan de inwoners van Goeree-Overflakkee en westelijk Voorne-Putten. Het ziekenhuis heeft haar hoofdvestiging in Dirksland en poliklinieken in Hellevoetsluis en Brielle. Gastvrije, deskundige zorg met compassie en respect voor de patiënt en zijn naasten is het uitgangspunt in onze dagelijkse omgang met patiënten. Om de beste zorg te leveren, werken we nauw samen met andere ziekenhuizen en zorgaanbieders in de regio Zuid-Holland Zuid met als motto goede zorg dichtbij als het kan, ver weg als het moet. Daarnaast levert Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis samen met CuraMare een compleet pakket aan zorg, van geboorte tot de laatste fase.